

Anvisning för försäljare av färska bär-, frukt- och grönsaksprodukter vid inomhus- och utomhusförsäljning

Handelsnormer för färska vegetabilier

I detaljhandeln, både vid inomhus- och utomhusförsäljning vid butiker och torg, ska handelsnormerna för färska bär, frukter och grönsaker uppfyllas. Handelsnormerna beskrivs i kommissionens förordning 1580/2007 bilaga I ([Eurlex](#)).

Alla frukter och grönsaker som säljs färska omfattas av de allmänna handelsnormerna och produktspecifika särskilda normer gäller endast för vissa produkter. Följande produktgrupper är underställda särskilda handelsnormer: äpplen, citrusfrukt (citroner, mandariner, satsumas, klementiner, apelsiner), kiwifrukt, sallat (med undantag av sallat i kruk), persikor och nektariner, päron, jordgubbar, paprika, bordsdruvor och tomater.

Allmänna handelsnormer

All frukt och alla grönsaker som säljs färska ska uppfylla den allmänna handelsnormen, dvs. minimikraven. Det här innebär att produkterna ska vara sunda, rena och av marknadsmässig kvalitet, dvs. dugliga som livsmedel och att ursprungslandet alltid ska anges. Ursprungslandet ska anges för produkter som säljs i lösvikt, på förpackningar och i de dokument som åtföljer produkterna.

Särskilda handelsnormer

De särskilda handelsnormerna är detaljerade normer avseende färska frukt och grönsaker: kvalitet och sortering enligt kvaliteten, mognadsgrad, storlek och sortering enligt storlek, emballering samt märkningar som ska sättas på förpackningar och på dokument som medföljer produkten. Dessa produkter kan endast säljas inom gemenskapen efter att de har sorterats, klassificerats och märkts enligt normerna.

Det ligger på aktörens, det vill säga innehavarens eller försäljarens ansvar att vid mottagning av produkterna säkerställa att märkningarna är korrekta och uppfyller kraven på förpackningar och följedokument. Försäljaren ansvarar också för att korrekta uppgifter om de färska vegetabiliernas ursprung och vid behov kvalitetsklass och förpackare vidareförmedlas till konsumenten.

Märkningar enligt normerna

Fakturor och andra följedokument

Vid köp och försäljning av färska vegetabilier ska en faktura, ett följebrev eller annat motsvarande följedokument där produktens namn och ursprungsland nämns medfölja partiet. I följedokumentet för produkter som är underställda särskilda normer och klassificerade produkter som är underställda den allmänna normen ska därtill kvalitetsklass och sort eller handelstyp nämnas, om detta krävs enligt normerna för produkten i fråga.

Det här innebär exempelvis att ett parti jordgubbar ska åtföljas av ett dokument som anger vilken produkt det gäller, dvs. Jordgubbar samt ursprungsland och kvalitetsklass. Exempelvis "Lobo", klass I, Finland, anger att det är fråga om ett parti äpplen av sorten Lobo som har odlats i Finland. Avseende produkter som omfattas av den

allmänna handelsnormen, som exempelvis blomkål, är det tillräckligt att produktens namn och ursprungsland anges i dokumentet som åtföljer varorna.

Det ska vara möjligt att otvetydigt kunna förknippa följedokumentet med produktpartiet i fråga.

Förpackningar

Lådor och förslutna askar ska vara försedda med förpackarens namn och adress, ursprungsland och kvalitetsklass. Därtill ska produkter som omfattas av särskilda handelsnormer vara försedda med de märkningar som dessa normer kräver, exempelvis avseende sort eller handelstyp eller storleksklassificering.

Märkningarna ska finnas på förpackningens ena sida, klart och synligt. Ursprungslandet ska anges med landets namn. Uttrycket "inhemsk" är inte godtagbart. Om du vill använda ett adjektiv, kan uttrycket "finländsk" användas. Även förpackningens nettovikt ska anges på förslutna askar.

Försäljningsskyltar

Vid försäljning av färska vegetabilier i lösvikt eller förpackade i öppna askar ska uppgifterna om produktens ursprungsland finnas på försäljningsskyltarna liksom även kvalitetsklassen då det gäller produkter som är underställda särskilda handelsnormer. Den finska flaggan i försäljningsdisken eller tryckt på förpackningen räcker inte för att ange produktens ursprungsland, utan ursprungslandet ska anges genom att landets hela namn är skrivet.

Matpotatis

Kraven i matpotatisförordningen gäller finländsk matpotatis och tidig potatis. Matpotatis ska vara sortren och endast av en sådan sort som är avsedd att användas till matpotatis. Potatisarna ska vara friska, hela och fasta. Matpotatis indelas i första och andra klass. Potatis vars kvalitet är oduglig till matpotatis är exempelvis potatis med grön färg som trängt långt in i knölen eller frostskadad potatis. Kvalitetsklass och sort ska alltid anges då det gäller finländsk matpotatis.

Ursprungsland för matpotatis och tidig potatis ska anges om konsumenten kan missledas ifall det utelämnas. Det här innebär att ursprungslandet ska anges då det gäller utländsk potatis. För klarhetens skull är det ändå bra att alltid ange ursprungslandet, avseende både utländsk och inhemsk potatis.

Handelssvampar

I Finland får endast svampar som är godkända handelssvampar plockas till försäljning och säljas. Plockning och försäljning av handelssvampar i Finland regleras och övervakas av myndigheterna. Livsmedelssäkerhetsverket Evira har godkänt de handelssvampar som är lämpade för försäljning: stensoppor, sandsopp, strävsoppor, smörsopp, skogsriskor, pepparriska, skäggriska, blodriskor, storkremla, tegelkremla, gulkremla, vinkremla, sotvaxskivling, rimskivling, honungsskivlingar, kantarell, trattkantarell, svart trumpetsvamp, fårticka, blek taggsvamp, stenmurkla, toppmurklor, goliatmusseron och odlade matsvampar (Eviras föreskrift 3/2007).

Vid försäljning ska de namn användas som finns i förteckningen över handelssvampar. Ett försäljningsparti får endast innehålla en handelssvamp. Svampens ursprungsland ska anges, om dess utelämnande kan missleda konsumenten avseende svampens ursprung.